

cercle
migracions
i ESS antirracista

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

CERCLE MIGRACIONS I ESS ANTIRRACISTA

21/
22

coòpolis

Ateneu Cooperatiu de Barcelona

Índex

Introducció

1. Servei de mapatge i diagnosi 10

1.1 Introducció

1.2 Elaboració d'un catàleg de bones pràctiques

1.3 Organització de jornades per visibilitzar experiències, presència als mitjans de comunicació locals, assistència a fires, actes i premis, trobades sectorials, col·laboracions amb altres iniciatives

1.4 Reptes de futur

2. Servei de Divulgació, sensibilització i generació de coneixement 18

2.1 Introducció

2.2 Campanya de Comunicació i difusió a col·lectius d'especial atenció

2.3 Accions per a la creació de diferents classes de cooperatives

2.4 Diagnosi sobre les mancances i les oportunitats socioeconòmiques del territori/sector i elaboració d'una proposta bàsica de treball per posar en marxa el projecte

2.5 Identificació de les empreses o les entitats del territori susceptibles de participar en la posada en marxa del projecte

2.6 Organització de sessions per al disseny d'estratègies vinculades al creixement d'entitats de l'economia social i cooperativa.

2.7 Reptes de futur

3. Servei de formació per a la promoció, creació i consolidació de cooperatives i projectes de l'ESS 35

3.1 Introducció

3.2 Assessorament individual a mida a associacions o empreses per a la creació o la transformació en cooperativa.

3.3 Assessorament individual i grupal per a la constitució de grups de treball intercooperatiu sectorial, grups de persones consumidores, etc.

3.4 Tallers de sensibilització o dinamització adreçada al teixit associatiu, empreses o professionals

3.5 Tallers per a professionals

3.4 Reptes de futur

4. Servei d'acompanyament per a la creació i consolidació de coperatives i projectes de l'ESS 43

4.1 Introducció

4.2 Acompanyament a la transformació d'empreses

4.3 Accions de sensibilització o dinamització

4.4 Altres accions dins del servei d'acompanyament

4.5 Reptes de futur

5. Servei de facilitació de la intercooperació, treball en xarxa i dinamització territorial 53

5.1. Introducció

5.2 Treball en xarxa amb altres ateneus: assistir a reunions i col·laborar en iniciatives conjunes

5.3 Reptes de futur

6. Conclusions i línies de continuïtat 57

INTRODUCCIÓ

El cercle de migracions i d'Economia social i solidària antiracista treballa des del 2018 per consolidar-se com una eina d'inclusió de la perspectiva antiracista i decolonial dins l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona per a tot el teixit de l'ESS a Catalunya i la societat en termes generals.

El Cercle està integrat per l'Associació Migress, que ja fa part des de la primera convocatòria, i La Tregua, Arte y Transformación Social, SCCL i Cooperativa Abarka, SCCL, amb dues cooperatives guanyadores del Premis Micaela Chalmers a la seva edició de l'any 2020, i acompanyades pel mateix Cercle. Es tracta d'una agrupació d'iniciatives socioeconòmiques autoorganitzades que varen ser fundades per població migrant i minories racialitzades.

Per tal de contextualitzar els objectius del Cercle, cal partir de la base que a Catalunya hi ha poques experiències d'ESS liderades per persones migrades o minories racialitzades. I pel que fa a la representativitat en les cooperatives ja existents, ens caldrà continuar treballant. Si bé durant els darrers anys han augmentat el nombre de projectes i de persones d'origen divers a l'ESS, així com un reconeixement com a població d'especial interès (dins els grups considerats en risc de situació de vulnerabilitat), obedeix en gran mesura a la tasques que ha fet el propi cercle, no només oferint acompanyament expert sinó també fent incidència política.

Malauradament a la nostra societat és manté l'herència del passat colonial en el qual Catalunya va jugar el seu rol durant el segle XIX, més enllà el regne d'Espanya. En honor a una memòria històrica anticolonial, no es pot obviar l'enriquiment occidental mitjançant l'explotació i el tràfic d'éssers humans, a través de polítiques colonials de l'època, justificades pel racisme biològic per part d'Antonio López y López, Marqués de Comillas. O el general Juan Prim, governador de Puerto Rico, repressor a les colònies i usufructuari d'una estàtua que'l glorifica en l'actualitat són un exemple.

Tampoc es pot oblidar tampoc el fet que a Barcelona es va acollir l'Exposició Universal (divulgació de zoològics humans) de 1888 al Parc de la Ciutadella, per contribuir en la producció cultural del racisme a favor del desenvolupament d'un sistema capitalista en expansió.

La petjada d'aquest passat colonial es viva avui dia. Si bé és cert que és l'Estat el que té les facultats normatives per regular el procés migratori, no és obviar que malauradament a la societat catalana existeix el racisme, i que el teixit associatiu no és una excepció. Així, en ple segle XXI, la Llei d'Estrangeria es

mostra com una de les eines clau del racisme institucionalitzat, permetent l'explotació laboral de persones en benefici d'aquest model que és obertament capitalista, colonial i patriarcal.

Si ho aterren en el dia a dia, topem amb desigualtats estructurals procedents del model de producció que empeny als subjectes racialitzats i migrants a afrontar la elevades quotes de precarietat i fins i tot, semi esclavatge en àmbits tals com:

- el treball domèstic de règim intern
- la collita de la fruita als camps
- la venda ambulat als carrers i platges
- altres formes d'economia submergida (recollida de ferralla, etc.)

És evident que aquesta problemàtica és històricament excloent, perpetua relacions de poder i/o dominació que crea privilegis i avantatges per certa majoria, mentre dificulta l'accés i la participació en el model i principis de l'ESS a uns altres. El paradigma de la insostenibilitat d'un model que ens demostra que és incapaç de donar resposta als problemes que ha anat produït des dels seus orígens colonials.

Des d'una anàlisi més cooperativista, podem afirmar doncs que el model capitalista, representa un obstacle per l'Economia Social i Solidària, ja que, a més de sustentar-se en el racisme estructural, vulnera un dels principis bàsics del cooperativisme, com ara l'adhesió voluntària de tota persona o persones que vulguin participar d'un procés cooperatiu, entre d'altres.

L'origen colonial del nostre model socioeconòmic no s'ha superat i tampoc es qüestiona. És per això que aquest Cercle considera imprescindible posar-ho sobre la taula i treballar per compensar la situació en el nostre sector.

És clar, doncs, que amb la introducció d'aquesta memòria pretenen visibilitzar i conscienciar de la problemàtica real per tal d'establir un diàleg just i construir ponts per l'emancipació col·lectiva en el cooperativisme. Sobretot ara, que estem visquent un temps d'expansió dels principis de l'ESS. Per això, ara més que mai, cal tenir present la perspectiva antiracista des de la interseccional a l'hora de d'aplicar pràctiques cooperativistes.

Per tal de acomplir amb la missió de l'ESS de posar la vida al centre per sobre del lucre, el Cercle de migracions i ESS antiracista té com a objectius:

- Visibilitzar experiències i pràctiques d'economia solidària, comunitària de les comunitats d'origen de les persones migrades.

- Fomentar el coneixement sobre les formes jurídiques de l'ESS per tal d'enfortir el mercat social de la ciutat
- Incloure perspectiva antiracista i decolonial al discurs i pràctiques de l'ESS
- Promoure la participació de persones d'origen divers dins el teixit de l'ESS.
- Donar suport a la creació d'iniciatives econòmiques amb enfocament intercultural i antiracista amb l'objectiu de crear llocs de treball.
- Donar resposta a les desigualtats laborals des d'una perspectiva antiracista decolonial.
- Generar ofertes de treball, especialment a persones en situació d'irregularitat administrativa que els permetin regularitzar-se.
- Generar impacte en altres àmbits de l'ESS tals com l'habitatge, el consum, etc.
- Contribuir a l'obtenció d'autoritzacions de treball per part de persones estrangeres que disposen de residència sense permís de treball des de l'ESS.

El Cercle aporta pràctiques i coneixements que concorden amb els principis de l'Economia social i solidària, alhora, es nodreix de les ja existents per l'enfortiment d'aquesta.

Entitats que formen part del Cercle

L'Associació Migració i Economia Social i Solidària– MigrESS, és un equip interdisciplinari de persones migrades, la majoria dones, amb diferents experteses i experiències organitzatives als nostres països d'origen. L'Associació va néixer de la necessitat de engegar un projecte col·lectiu des del qual apostar per una economia social i solidària amb perspectiva intercultural i antiracista després d'haver percebut que aquesta perspectiva no hi era present.

La Tregua, Arte y Transformación Social, SCCL És una iniciativa d'Economia Social i Solidària ubicada en el barri de Gràcia, que treballa per la socialització intercultural, basada en el reconeixement de les diferències a la societat i el treball comunitari. Ofereix formació artística amb valors cooperatius; formació decolonial, per promoure el pensament crític i l'acció social; faciliten espais per la creació des de la trobada, a través de tallers participatius i el desenvolupament de projectes amb impacte social. La Tregua és una invitació per posar en pràctica vies per la participació social, de manera conjunta.

"La Tregua és on habiten les nostres inquietuds i sensibilitats, Treballem per un model educatiu comunitari, que remarqui el reconeixement d'agència de cadascuna, mentre lluita per l'igual dret a ser diferents".

La **Cooperativa Abarka, SCCL** és una cooperativa gastronòmica sense ànim de lucre i d'iniciativa social. Va ser fundada per la necessitat d'autoorganització de

persones migrades i minories racialitzades que la conformaven. L'objectiu és donar resposta a problemes derivats del racisme estructural, posant el focus en l'ESS. La gastronomia és la nostra eina d'acció per generar oportunitats laborals i incidir en processos d'empoderament comunitari. Abarka aporta el seu granet d'arròs a posa en valor la riquesa i diversitat de les cultures africanes a occident.

“Abarka és una paraula Mandinka que vol dir gràcies! La població Mandinka, diu Abarka després de cada àpat. S'agraeix a la persona que ha cuinat, als que han portat els aliments i al fet de poder gaudir-ho en col·lectivitat.” portat els aliments i al fet de poder gaudir-ho en col·lectivitat.”

Intercooperació amb iniciatives socioeconòmiques que ofereixen serveis concrets al cercle

A continuació s'exposen alguns projectes socioeconòmics que, tot i no ser part del Cercle de migracions d'ESS i antiracisme, intercooperen oferint serveis al Cercle.

Cooperativa Illay és una consultoria legal nadiua digital i amb un llenguatge senzill que brinda resultats de manera competent, oportuna i rentable.

- Aquesta iniciativa socioeconòmica oferta al Cercle d'ESS Migracions i Antiracisme serveis jurídics, assessorament, gestió i acompanyament de projectes en el marc d'estrangeria (regularitzacions a través de contractacions laborals, etc...)

Periferia Cimarronas és un projecte de l'ESS cooperativa que sosté per persones negres, afro descendents que creu amb fermesa que la cultura és una forma de transformació.

- Perifèria s'encarreguen de disseny gràfic dels cartells de les formacions que ofereix el cercle com el de la Fira d'ESS Migrant i Antirracista.

Diomcoop és una cooperativa d'iniciativa social, formada per persones abans dedicades a la venda ambulat no autoritzada, que vol donar resposta de manera sostenible i duradora, a les necessitats d'inclusió social i laboral de persones immigrants en situació de vulnerabilitat.

- Diomcoop s'encarrega de tot l'àmbit logístic de la Fira Migrant i Diversa.

INDICADORS 2021–2022

01

SERVEI DE MAPATGE I DIAGNOSI

01. SERVEI DE MAPATGE I DIAGNOSI

1.1 Introducció

Les accions realitzades en aquest servei estàn enfocades en primer lloc a donar continuïtat a la difusió de l'Economia social i solidària en tots aquells espais integrats per persones migrades i/o racialitzades aplicant la fórmula cooperativista com una alternativa de resolució de necessitats de manera col·lectiva i visibilitzant els projectes que són part del teixit de l'ESS i que han sigut impulsades per persones d'origens diversos. S'ha participat a diferents activitats, jornades i s'han creat espais per presentar i oferir els recursos disponibles per part del Cercle de Migracions i donar a conèixer les diverses activitats que realitzem durant tot l'any.

Enguany hem continuat enfortint la incidència i sensibilització en els diversos espais de treball dins del teixit de l'economia social i solidària local i de territoris fora de Catalunya, destacant la importància i necessitat de generar accions i espais que promouen la participació de persones migrades i/o racialitzades en l'ESS i posar al centre del debat que això ha de ser un compromís col·lectiu de cadascuna de les persones que aposta per una economia transformadora i amb els valors de la ESS.

També s'han realitzat diverses entrevistes a iniciatives de l'ESS per a conèixer de quina manera treballen i posen en pràctica una perspectiva antiracista dins dels seus projectes, amb l'objectiu de destacar aquelles pràctiques transformadores que contribueixen a la diversitat i a la construcció d'una Economia social i solidària amb pràctica i perspectiva antiracista.

1.2 Elaboració d'un catàleg bones pràctiques

Les iniciatives que volem destacar en la recerca de pràctiques transformadores del període 21-22, porten anys persistent amb els seus objectius, trovando - se ja a l'inici de una etapa de consolidació del projecte.

Treballen pel reconeixement de les múltiples diversitats a la ciutat en àmbits diversos com són la l'educació, la gastronomia, organització comunitaria a través de reciclatge, la generació d'espais segurs d'intercanvi.

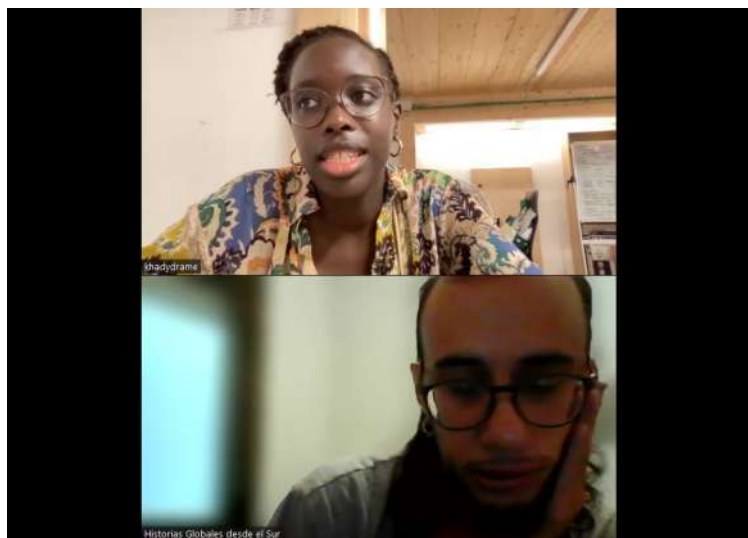
La metodologia aplicada en aquest treball s'ha desenvolupat a través d'entrevistes individuals amb preguntes enfocades a identificar i reconèixer des

d'una perspectiva antiracista les bones pràctiques que duen a terme des de diferents accions. S'ha enfocat principalment a desenvolupar i conèixer com treballa cada iniciativa les següents àrees: 1) potencial transformador, 2) l'aplicació de la perspectiva de gènere, 3) les pràctiques interculturals, 4) espais de participació dins del projecte, 5) pràctica i perspectiva antiracista, 6) la comunicació interna i cura de l'equip, 7) sostenibilitat i medi ambient, 8) formació interna de l'equip i 9) difusió de la ESS i els seus valors.

De les entrevistes realitzades s'han seleccionat els cinc projectes que presentem a continuació:

Abarka Catering

Abarka és una cooperativa sense afany de lucre, moguda per l'impuls d'organitzar-se com a persones migrades. La gastronomia és l'excusa per a generar espais laborar-los i d'apoderament d'aquestes persones, fent èmfasi en les persones provinents d'Àfrica. Té com a objectiu posar en valor les cultures i sabers dels pobles africans, per a això es visibilitzen la seva diversitat més enllà dels estereotips que presenten al continent, als pobles que allí habiten, com un lloc on sol hi ha pobresa i misèria. Com a cooperativa Abarka posa sobre la taula no sols els sabors, sinó els sabers de pobles amb una llarguíssima història i experiència de lluita i resistència.

Escola Arcàdia

Creada el 2009 com a col·lectiu i constituïda al 2018 com associació, la seva activitat gira en torn la consecució de la salut biopsicosocial, partint de la prevenció primària i educativa de les persones, des de la infància fins a la

senectut. Actua en camps diversos com la infància, les cures a gent gran, la formació de professionals, la facilitació de processos col·lectius, l'educació LGBTI, la generació d'espais i materials educatius i el desenvolupament sociocomunitari a través de xerrades, publicacions, organitzacions i l'organització d'esdeveniments.

El projecte de cooperativa Arcàdia té com objectiu impulsar una proposta d'escola dintre d'un marc de renovació pedagògica que fomenti persones autònomes amb ments crítiques i flexibles. Els seus valors són educació en i per a la llibertat, Igualtat, Autogestió, Educació Integral, Solidaritat i cooperació i Responsabilitat.

La Raposa del Poble Sec

La Raposa és una cooperativa del Poble Sec (Barcelona), en la qual conviuen un bar vegà i una llibreria feminista. A més dins i fora de les portes del local es realitzen innumerables activitats lúdiques i culturals per a totes les edats. L'equip de treball està conformat exclusivament per dones, lesbianes i persones no binàries.

Travinae, SCCL

Cooperativa situada a l'Hospitalet, neix el 2018 i la seva principal activitat és l'escola d'idiomes, asiàtics, coreans, xinesos i japonesos. També fan treballs d'interpretació, traducció i mediació intercultural.

La part d'escola és un dels pilars bàsics de la cooperativa, però també coopera amb altres associacions i amb l'Ajuntament de Barcelona, en l'acompanyament, traducció i mediació amb dones asiàtiques, sobretot japoneses, que pateixen violència de gènere.

Associació Unió Segones Oportunitats

Unió sorgeix de la necessitat de trobar un equilibri entre economia i sostenibilitat. El valor afegit de l'Associació Unió és la sostenibilitat i desenvolupament personal. Compost per un grup de dones emprenedores que impulsen el desenvolupament socioeconòmic i ofereixen diversos serveis com a costura, impressió, bricolatge entre altres per a cocrear entre diversos emprenedors. Cada dia promouen els valors de l'economia social i circular a través de les diverses activitats de l'associació de dones unides per l'emprenedoria.

1.3 Organització de jornades per visibilitzar experiències, presència als mitjans de comunicació locals, assistència a fires, actes i premis, trobades sectorials, col·laboracions amb altres iniciatives

Taller de cuines i cultures del món- Sopar inclusiu, intercultural i comunitari (29/11/2021)

Participació en aquesta activitat co-organitzada juntament amb l'Associació ECCIT en el marc del Festival Internacional de Cinema i discapacitat de Barcelona i El projecte de dinamització comunitària a Barcelona.

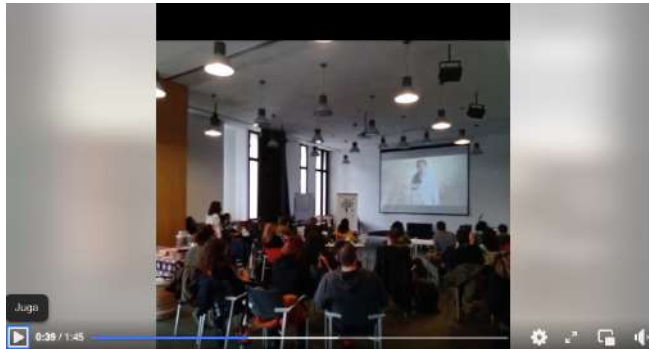
Durant aquesta activitat es va fer servir la gastronomia com a excusa per abordar l'interculturalitat. L'activitat també va tenir la participació de l'Associació Unió Segones Oportunitats.

Presentació del projecte "Juntas pisando fuerte" (10/12/21)

Presentació a les entitats de l'Economia Social i Solidària interessades en conèixer el Projecte "Juntas Pisando Fuerte" (La tregua-CreaRSA-Illyay Legal) que es un programa d'acompanyament de dones en situació administrativa irregular, que vulguin iniciar un procediment d'arrelament social. Aquest procés té el suport del Cercle de migracions de Coòpolis.

Vídeo de la participació de Luz Helena Ramirez Hache en representació del Cercle de migracions – Coòpolis en la presentació del projecte Junes Trepjant Fort impulsat per La Tegua.

<https://www.facebook.com/watch/?v=862737324421619>

Participació: Jornades i taules de debat del Teler Cooperatiu (15/01/2022).

Participació a les Taules Obertes de la Assemblea del Teler cooperatiu a l'àmbit de migracions. Aquestes col·laboracions tenen per objectiu compartir recursos i eines per que entitats de l'ESS d'altres indrets de Catalunya puguin també apropar-se a l'antiracisme.

Intercanvi d'experiències cooperatives, País Basc- Catalunya, Presentació Coòpolis (16 al 18/02/2022)

Participació en representació de l'Ateneu Cooperatiu Coòpolis i del Cercle de migracions a la visita organitzada per Olatukoop per tal de presentar a les autoritats i processos cooperatius de Navarra i el País Basc les experiències de Catalunya.

D'aquest viatge van participar a més de Coòpolis, Coop Camp, Ponent Coopera, Ateneu del Pirineu Aran, Ateneu de les Terres Gironines i l'Ateneu de la Catalunya Central. Durant el viatge es van realitzar reunions amb responsables de projectes estratègics del Govern de Navarra, del govern municipal de Orereta, Azpeitia.

Es van visitar els projectes: Katakarak (Pamplona), Torrekua (Errenteria), Eliko i Kulturaz (Azpeitia), Centre de desenvolupament directiu i cooperatiu de Mondragón (Otalora), Grup Cooperatiu Fagor i el projecte comarcal Debagoiena 2030.

Es va participar com a ponent a les Jornades sobre els Ateneus Cooperatius en Arantzazu.

1.4 Reptes de futur

Tot i que els objectius de l'ESS busca transformar el model socioeconòmic per tal de democratitzar la distribució dels recursos seguint la justícia social. Cal tocar de peus a terra i entendre que seria utòpic apostar per una transformació general, completa i de sobte. Més bé, es tracta d'un procés en el qual hem identificat que cal apostar per promoure les pràctiques, projectes o accions concretes que transformen en certa manera el corresponent aspecte al qual pretén fer incidència.

Per exemple, a l'hora de fer incidència en la inserció i la contractació laboral, no es tractaria tant de comptabilitzar el nombre de persones inserides a nivell laboral, o que participen en els circuits ocupacionals que ofereix l'ESS per tal de complir amb els indicadors establerts. Per contra, la qüestió exigeix analitzar i identificar si existeixen mecanismes que impulsin a la població migrant i racialitzada de Catalunya a ser activament participants de l'ESS. Si no existeixen o se'n desconeixen, una proposta en aquest sentit consisteix a fomentar que es garanteixen certs nombres de places (quotes) o accés a iniciatives de l'ESS.

Dirigir-les per la població migrant racialitzada tenint en compte la correlació percentual equivalent al cens de persones migrades i racialitzades que integren la nostra societat.

La participació desitjada de persones migrades i racialitzades es que sigui a espais decisius dels projectes i no ocupen llocs subalterns, és a dir, que no es reproduïen les lògiques de poder dins les pròpies entitats.

02

SERVEI DE DIVULGACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I
GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

02. SERVEI DE DIVULGACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

2.1 Introducció

Una de les principals objectius del cercle de migracions i economia antiracista de coòpolis és acostar l'economia social i solidària a la població migrant i racialitzada, reconèixer en les pràctiques d'economies comunitària i informal la possibilitat de construir col·lectivament un projecte econòmic que permeti satisfer les nostres necessitats de manera digna, reconeixent els nostres sabers i oficis.

Al llarg de l'any 2021 - 2022 hem realitzat diverses accions formatives per a promoure i enfortir aquelles iniciatives que aposten per pràctiques i economies transformadores, algunes intentant donar respostes a necessitats que els mateixos col·lectius ens demanen i altres propostes per a consolidar i acompanyar projectes en les seves diverses àrees, a nivell quantitatiu s'han realitzat **26 accions** vinculades a aquest servei, tenint un total de **212 participants**.

La Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa és una de les accions més importants i visibles realitzades pel Cercle de Migracions, i que porta ja tres edicions. El principal objectiu és consolidar aquesta Fira com a un espai de referència per les iniciatives econòmiques de persones migrades i racialitzades que organitzen la seva activitat en els principis de l'economia social i solidària transformadora i antiracista, integrades per persones d'origen divers.

Una altre aspecte a destacar durant les accions realitzades enguany és el compromís amb la campanya Regularització Ja, una iniciativa legislativa popular que cerca la regularització de més de 500.000 persones que es troben en situació administrativa irregular, i que per aquesta raó veuen vulnerats tots els seus drets.

Des del Cercle de Migracions hem realitzat diverses xerrades i formacions per a sensibilitzar al teixit de l'ESS local i incidir en què una economia transformadora ha de ser també una alternativa per a la regularització de les persones en situació irregular, com una aposta política i la lluita col·lectiva cap al capitalisme i els seus dispositius d'exclusió.

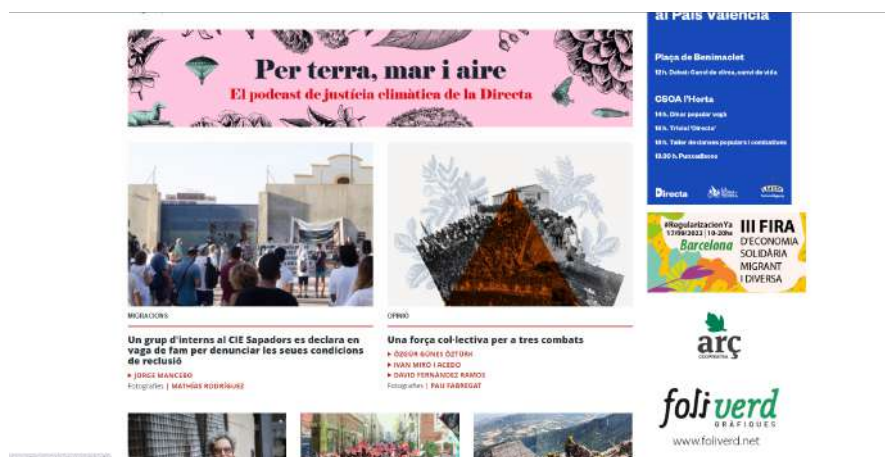
La Fira ja és un referent no només a Barcelona i a Catalunya, per ser la primera d'aquestes característiques, sino també del teixit migrant d'altres indrets de l'Estat espanyol.

Finalment, altres punts desenvolupats en aquest servei han estat d'una banda el diagnòstic de necessitats dels projectes participants en les accions ofertes pel cercle de migracions, així com també l'identificació de restriccions i desigualtats que sofreixen la població migrada i racialitzada a Catalunya per a participar en projectes de l'ESS, aquest any una de les problemàtiques treballades va ser en el àmbit del accés a l'habitatge cooperatiu a través de la col·laboració amb el Cercle de Transició Ecosocial.

2.2. Campanya de Comunicació i difusió a col·lectius d'especial atenció

Campanya d'inscripció i difusió de la III Fira migrant i diversa (01/07/2022 - 17/09/2022)

Es van fer servir diversos canals de comunicació (xarxes socials, publicitat, carteleria, pàgina web de Coòpolis i d'altres mitjans de l'ESS) per convocar projectes que tinguessin el perfil per poder ser participant (persones d'origen divers que fan part de projectes econòmics que desenvolupin els valors de l'economia social i solidària transformadora amb o sense forma jurídica reconeguda), així com un crida a la comunitat en general.

Barcelona acogerá el sábado la III Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa

Barcelona acogerá la tercera edición de la Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa este sábado - COÓPOLIS BARCELONA, 12 Sep. - (EUROPA PRESS) -

La III Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa se celebrará este sábado 17 de

Otras Barcelonas

El Poble Sec estrena un mercado social, solidario, migrante y diverso

- La plaza de Margarida Xirgu acoge este sábado 17 de septiembre la tercera edición de la **Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa**, con un centenar de cooperativas inscritas
- Las dos ediciones anteriores se celebraron en Can Batlló

2.3 Accions per a la creació de diferents classes de cooperatives (concursos i tallers sensibilització)

Reformes de llei. La contractació en l'ESS, de persones en situació administrativa irregular (17/06/2022)

Formació que ofereix el Cercle de migracions i economia solidària antiracista adreçada a entitats de l'ESS interessades en actualitzar els seus coneixements i procediments per acompanyar processos de contractació de persones en situació irregular. Des del Cercle s'ha insistit en la necessitat de avançar en una composició diversa a les entitats d'ESS i per això ofereix aquest tipus de formacions així com acompanyaments en casos específics. Formació a càrrec de Ilay Legal SCCL.

Cicle sobre Gestió, autogestió i accés a recursos (4 sessions) (29/09/2022 a 20/10/2022)

El Cercle de migracions ha dissenyat aquesta formació a partir de la identificació de necessitats dels projectes amb que té contacte, d'aprofundir en coneixements de gestió i econòmics que són indispensables per enfortir els projectes i fer-los el més autònoms possible.

inscripció:
ben.coop/formacio

18 a 20:00h:
Presencial a coòpolis

**CICLE FORMATIU
GESTIÓ, AUTOGESTIÓ I
L'ACCÉS A RECURSOS
EN L'ESS**

29.09 Perquè optar per l'ESS per als nostres projectes econòmics?
06.10 Viabilitat financera per les nostres iniciatives
13.10 Conceptes bàsics de comptabilitat i fiscalitat
20.10 Fonts de finançament (online)

Aquest procés formatiu busca socialitzar eines per a portar endavant processos i projectes de gestió i administració per a iniciatives dins de la Economia social i solidària.

Promou i finança:

Amb el suport de:

Aquesta formació està dirigida als projectes econòmics de persones migrants que vulguin adquirir o enfortir el seu coneixement en aspectes financers i comptables bàsics, així com de fonts de finançament per als seus projectes. Aspectes tots que els permeten avançar en la consolidació dels seus projectes i generar autonomia per a autogestionar els seus projectes.

Està formació serà impartida per persones migrants pertanyents a entitats que fan part de la xarxa d'economia social i solidària i que tenen experiència en l'acompanyament en la creació i consolidació de projectes econòmics, tant associacions com cooperatives.

Sessió 1: Per què optar per l'ESS per als nostres projectes econòmics? (29/09/2022)

En la primera sessió volem presentar la fórmula cooperativa com a opció per a les persones migrants que duguin a terme activitat econòmica de manera col·lectiva així com a la perspectiva transformadora que des del Cercle de migracions es vol proposar i quins són els valors que els diferencien d'altre forma jurídica. Formació a càrrec de l'Associació MigrESS.

Sessió 2: Viabilitat financera per a les nostres iniciatives econòmiques (06/10/2022).

Formació a càrrec de l'Associació Dones pel futur.

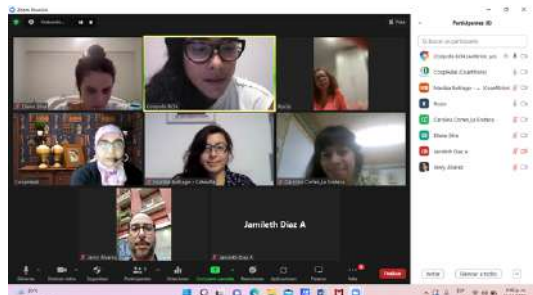
Sessió 3: Conceptes bàsics de comptabilitat i fiscalitat (13/10/2022).

Formació a càrrec de la Ciutat Invisible.

Sessió 4: Opcions de finançament per als nostres projectes d'ESS (20/10/2020) (Online).

Amb la participació de CoopHalal, Fundació Coop57, Goteo i Wincomun.

Pràctiques interculturals per a les iniciatives d'ESS (22/09/2022)

L'ESS com a horitzó per trencar amb els circuits d'acumulació capitalista, ha de començar per assumir que el capitalisme està organitzat de manera que la diversitat cultural és marginada o incorporada a partir de lògiques de mercantilització tornant la diversitat de tradicions i formes de viure la humanitat.

A raó d'això, resulta fundamental incorporar la interculturalitat com a principi articulador de les relacions. Aquest taller busca proporcionar eines per a comprendre els punts en comú entre l'Economia Social i Solidària i la pràctica intercultural, buscant la seva aplicació a les nostres pràctiques.

Accions per a la creació de diferents classes de cooperatives (concursos i tallers sensibilització)

Alfabetització digital i Economia Social i Solidària (4 sessions) (11/06/2022 al 19/06/2022)

Formació multisessió adreçada a dones treballadores de la llar i de la base social de l'Associació Mujeres Unidas Entre Tierras (MUET).

El contingut general d'aquesta formació va ser:

- Aplicacions útils,
- Ajustes del mòbil
- Descàrrega de documents i arxius
- Obertura de compte de correo
- Troballes per internet (feina, cites prèvies amb l'Administració, identificació digital, Cat Salut, padró, etc)
- Conceptes bàsics d'ESS

- Economia social i solidària com a opció per a la autoocupació

Sessió 1. Alfabetització digital i Economia Social i Solidària (11/06/2022)

Sessió 2. Alfabetització digital i Economia Social i Solidària (12/06/2022)

Sessió 3. Alfabetització digital i Economia Social i Solidària (18/06/2022)

Sessió 4. Alfabetització digital i Economia Social i Solidària (19/06/2022)

Introducció a l'ESS (19/06/2022)

Presentació del cercle de migracions i economia antiracista, serveis i activitats que s'ofereixen. Introducció a la ESS, principis i valors, ESS vs Economia capitalista i presentació d'experiències inspiradores de cooperatives impulsada per persones migrants i/o racialitzades a Espanya.

Xerrada Regularització Ja: la iniciativa legislativa popular antiracista, oportunitats, reptes i estratègies dins l'ESS (18/09/2022)

Es debat sobre les oportunitats i reptes dins de la ESS, com regularitzar persones a través de la fórmula cooperativa. Una economia alternativa al capitalisme ha de lluitar contra els mecanismes excloents que el sistema genera per a mantenir les desigualtats dins de la població, com la llei d'estrangeria que vulnera els drets de les persones a més d'un dels principis bàsics del cooperativisme com l'adhesió voluntària.

És necessari incorporar l'antiracisme com un dels principis i valors dins de la ESS i generar estratègies col·lectives.

2.4 Diagnosi sobre les mancances i les oportunitats socioeconòmiques del territori/sector i elaboració d'una proposta bàsica de treball per posar en marxa el projecte

Diagnosi sobre desigualtats associades al sector de l'habitatge cooperatiu

Treball en coordinació amb La Dinamo i Quotidiana per a l'elaboració d'una diagnosi que identifiqui les desigualtats en l'accés a l'habitatge en sessió d'ús. S'incorpora la perspectiva migrant i antiracista en l'elaboració del material i en l'anàlisi dels resultats. Durant aquesta diagnosi van participar 270 persones.

2.5 Identificació de les empreses o les entitats del territori susceptibles de participar en la posada en marxa del projecte

Enquesta d'avaluació Fira i necessitats dels projectes participants

Durant la realització de la III Fira d'economia solidària migrant i diversa es va realitzar una enquestes als projectes participants com a expositors per a a més de recollir principalment les valoracions d'aquesta edició de la fira, es van incloure algunes preguntes amb la intenció d'obtenir informació que es pugui recollir necessitats d'articulació i intercooperació o formatives que poguessin tenir els projectes per a tenir en compte en el pla de treball del cercle migracions 2023.

FICHA TÉCNICA	
Población encuestada	Personas mayores de 18 años participantes de la III feria de economía social y solidaria migrante antirracista
Tipo de instrumento aplicado	Encuesta que recoge escala de clasificación numérica, pregunta dicotómica (sí y no) y preguntas abiertas.
Muestra	57 encuestas completadas
Fecha y lugar de realización	17 de Septiembre de 2022 en plaza Margarida Xirgú, Barcelona
Equipo de campo	Tariana salazar apolinar, Nicole Elgueta
Sistematización	Diana De La Torre

Explicación metodológica: esta sistematización contará con dos principales ejes de análisis uno **cuantitativo**, en donde podremos observar la frecuencia de respuesta de los ítems en relación a la escala numérica y las preguntas dicotómicas con sus gráficos correspondientes, y otro en el cual se registran la información **cualitativa** más relevante arrojada por las preguntas abiertas.

Els 57 projectes participants de la present enquesta desenvolupen les seves activitats econòmiques en diversos sectors: gastronomia, serveis, artesanía, cultura, educació, tèxtil, etc.

COTASA, Coop. V.	Escola Popular Keras Buti	DIOMCOOP
Asociación Mujeres Migrantes Diversas	Bambusan	Mujeres unidas entre tierras

Abrazo Cultural	L'occulta	FURIA MEXICANA
deserthome	YOGALEGRE	CoopHalal
REPRESIÓN Y LIBERTAD	COOPERATIVA AVANCEM SANTA CLARA S.C.C.L	Asociación de mujeres migradas SUMAQ WARMI
Arcadia Llibres Clot	Cooperativa La Raíz	Fundación TransClua Viva
Akkasha	Katering La Marfileña	Cura Digna: Xarxa de Professionals de les Cures i la Salut
Ndongo Daara	Sagunt Espai Serigràfic	Kantina migrante
Platanitos Fusión Latina	ASOCIACION CULTURAL INTEGRAR-T	Catering Cultural Micaela
La Fragua Projects	PARCELONA	El Panal
Abrazo Cultural	Cooperativa CICrA Justicia Ambiental SCCL	Contramirada
Gestapaz	MUJERES PA'LANTE	Unió segones oportunitats
ASSOCIACIÓ GUINEOCATALANA BISILA	Mujeres que sueñan, mujeres que realizan.	Periferia Cimarronas
La Tregua. Arte y transformación Social	Migrantour	Creadoness
Eleva	Hegoaldetik Enarak Koop	AfricaespromocionA
El descubrimiento de Europa	Poder Tintóreo	Taller ENZILAGRAFIC
PlataformaCero	MatildasArte	LaEroteca
RadioCava-ret	Empatravas	Colombianas fusionando sabores del mundo
Cuinaima	Tresors de dona	AGRIDULCE BAKERY
Abarka		

2.6 Organització de sessions per al disseny d'estratègies vinculades al creixement d'entitats de l'economia social i cooperativa.

Empresa i Antiracisme (13/06/2022)

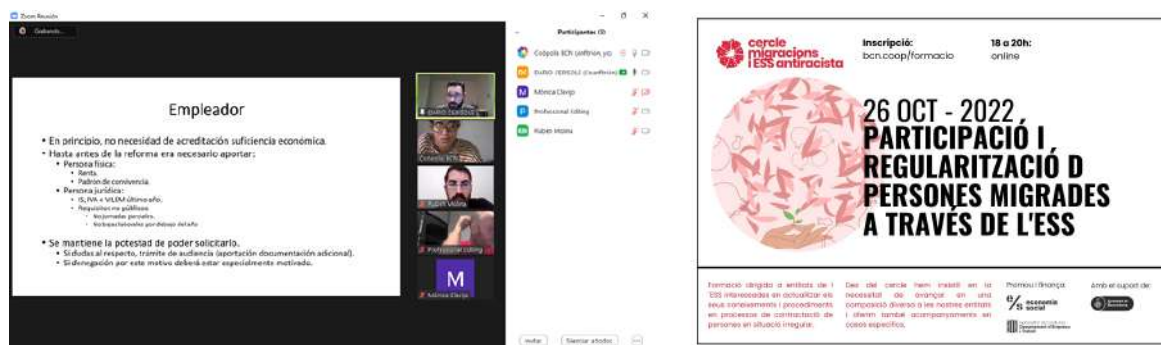
Taller de sensibilització sobre el racisme en les dinàmiques de treball a les empreses i, en concret, a l'àmbit de les cooperatives i entitats d'economia social i solidària, organitzada per [AfroFemKoop](#), la primera cooperativa d'iniciativa 100% de dones afrodescendents de Barcelona, que fa mesos ha engegat la seva activitat, oferint com un dels seus serveis pedagogia antiracista a diferents nivells en diverses àrees.

Participació i regularització de persones migrades a través de l'ESS (26/10/2022) Online

La ESS ha com a objectiu molt més de transformar les relacions econòmiques imposades per la lògica d'acumulació de capital, es tracta de fundar relacions humanes basades en principis ètics que transcendeixen la lògica individualista. Per aquesta raó, que la participació i regularització de persones migrades es torna no sols una possibilitat, sinó un obligació per a la ESS.

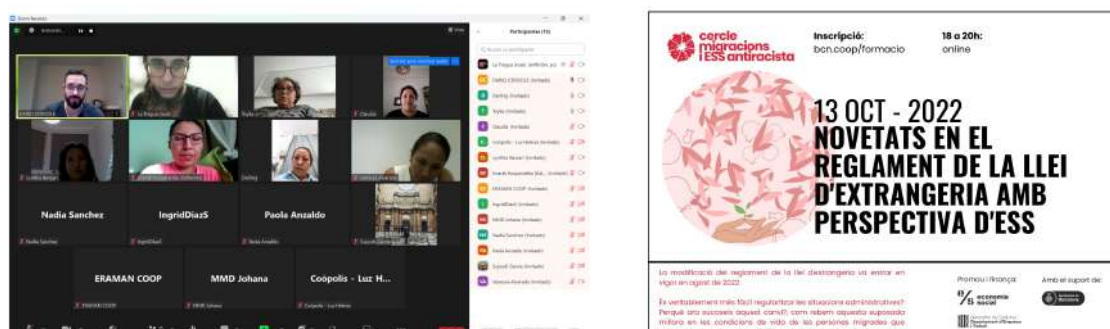
En aquesta formació compartirem formules i estratègies per a visibilitzar i incorporar de manera activa de persones migrades en el marc de l'ESS.

Novetats en el reglament de la Llei d'Estrangeria amb perspectiva d'ESS (13/10/2022)

La Llei d'estrangeria constitueix un dels pilars fonamentals del racisme institucional constitutiu del Regne d'Espanya, si bé encara sense derogar, la reforma del reglament de la Llei obre algunes possibilitats per a la regularització de persones migrades.

En aquesta formació estarem conversant sobre com aquesta reforma permet, facilita o dificulta la regularització des de la perspectiva de l'ESS.

Eines digitals pel model de negoci online (2 sessions) (03/09/2022 i 24/09//2022)

Formació enfocada a donar eines a iniciatives i persones interessades a enfortir el seu projecte econòmic en el món digital.

Es comparteixen diversos continguts i es treballa col·lectivament en un pla d'impacte comunicacional segons cada projecte.

Fem Xac:

Com incorporar una perspectiva antirracista (30/06/2022)

Desenvolupar eines que ens permetin conèixer els fonaments racistes de la dinàmica d'acumulació capitalista, interpel·lant el paper que hi juguen les dinàmiques identitàries.

Espai per teixir sinergies sentipensante entre Ateneus així com contribuir a la transversalització de la mirada i la pràctica antirracista dins dels mateixos.

El ritme que envolta l'entorn de les subvencions i la consecució d'indicadors deixa poc espai per mirar el potencial que tenen els projectes més enllà de l'imperatiu productivista. Per això hem volgut afavorir aquest espai on mancomunar objectius i estratègies polítiques conjunes entre ateneus.

Acompanyament expert per a enfortir la viabilitat i l'estratègia de gestió

Taller RRI amb el Sindicat de Venedors ambulants de Barcelona (13/11/2021)

Taller adreçat a les companyes del sindicat de Venedors ambulants de Barcelona sobre Reglament de Règim Intern per tal de alimentar un document que pugui presentar-se i ser aprovat per l'Assemblea de la cooperativa.

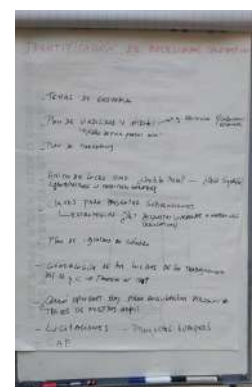
Sessió formativa sobre el Reglament de Règim Intern d'una cooperativa: Les i els treballadors de la cooperativa de venedors ambulants sol·liciten aquesta formació interna per a debatre i resoldre dubtes que han sorgit en el col·lectiu durant el procés de constitució de cooperativa i que tenen relació amb el RRI que ja estan començant a treballar.

Intercanvi d'experiències, ESS Antiracista (18/09/2022)

Trobada d'intercanvi d'experiències de processos organitzatius arreu de l'Estat (País Basc, València i Madrid) per poder gestionar accions coordinades d'intercooperació. Presentació dels projectes i les seves línies d'accions i incidència política en els diferents territoris.

Dinàmica per a identificar necessitats col·lectives que permetin generar una demanda formativa i incloure dins de les accions a realitzar durant l'any 2 del conveni.

Estratègies de intercooperació per a l'enfortiment dels projectes i incidència política en l'àmbit de ESS i migració en els diversos territoris.

Presentació l'ESS com a eina per desenvolupar els projectes vitals de persones migrades Universitat Kumamoto (Japó) (05/09/2022)

Presentació realitzada per a les professores de Benestar Social de l'Universitat de Kumamoto Gakuen (Japó), dins la seva gira a l'Estat espanyol per conèixer experiències en relació a la incorporació de persones en situació de vulnerabilitat al mercat laboral.

Acompanyament a les empreses i entitats participants en la primera fase de coordinació del projecte

Sessió Col·lectiva: La fiscalitat de les cooperatives de la ESS (19/10/2022)

Formació enfocada a la resolució de dubtes sobre fiscalitat i cooperatives, debat entre règim d'autònoms i règim general, identificar les diferències entre fiscalitat protegida i fiscalitat general, requisits, avantatges, desavantatges i les obligacions que comporta cadascuna.

Sensibilització i emprenedoria en ESS: Revisió d'experiències (04/06/2022)

Aproximació teòrica i pràctica a l'emprenedoria en economia social i solidària. Visita a dues experiències: el projecte La Raíz i el Sindicat de Venedors Ambulants.

Emprenedoria col.lectiva: ESS + networking emprendedores (22/06/2022)

Formació enfocada a donar eines a iniciatives i persones interessades a enfortir el seu projecte econòmic en el món digital, aplicables per a RRSS i vendes. Preparació de pitch professional de presentació, compartir format networking (xarxa de treball) per a interactuar amb altres projectes emprenedors.

2.7 Reptes de futur

Els objectius del Cercle i en conseqüència, l'Ateneu cooperatiu de Barcelona no es poden considerar complerts si les iniciatives acompanyades no tenen la capacitat de sostenir-se per consolidar la seva estructura. Per contra, creiem imprescindible, el fet de poder seguir donant resposta adequada a les necessitats dels diversos col·lectius de persones migrants que sumen al teixit.

Aleshores, l'èxit es mesurarà en funció de la supervivència, consolidació i enfortiment dels projectes acompanyats, tanmateix, del propi mercat social de la ciutat.

En aquest sentit, i des d'un plantejament crític i coherent, recalquem la importància de que els recursos econòmics del Cercle s'enfoquin molt més a l'enfortiment i la consolidació dels projectes acompanyats.

Des del cercle de migracions assumim el compromís polític de continuar treballant per la consolidació dels projectes a través de diverses accions, una de les quals té relació amb generar una dinàmica o circuit que permeti que els mateixos projectes acompanyats puguin ser part de l'oferta de serveis que oferim des del cercle, enguany hem començat aquest camí en l'àrea de formació.

La oferta formativa del Cercle es nodreix d'una banda de les necessitats específiques dels projectes que s'acompanyant i d'altra banda de totes aquelles que s'identifiquen i que són compartides per varis projectes. L'enquesta realitzada a la Fira Migrant permetrà no només identificar necessitats sinó també proveïdors per altres formacions que es vulguin oferir a l'any dos, seguint el criteri que té el Cercle de que els proveïdors de les formacions siguin els propis projectes del col·lectiu.

En referencia una de les apostes més importants i que més impacte generen des de la creació del Cercle, és indiscutiblement, la Fira d'Economía Solidària Migrant, Diversa i Antiracista, que constitueix un espai on es promou la divulgació, sensibilització i producció de coneixement de manera efectiva i enriquidora, així com una mostra de la diversitat de les iniciatives econòmiques de les persones migrades, que desenvolupen la seves activitats a Barcelona.

Així ho reflecteix el compromís adoptat en aquesta edició del 2022. On el cercle ha donat suport a la campanya #ILPRegularizaciónYA, que pretén recollir 500 mil firmes, per a 500 mil persones en situació administrativa irregular. Ja que som conscients que totes elles, infància migrant en situació administrativa irregular inclosa, són imprescindibles per què l'Europa del capital i la frontera militaritzada pervisqui.

03

SERVEI DE FORMACIÓ PER A LA PROMOCIÓ,
CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES
I PROJECTES DE L'ESS

03. SERVEI DE FORMACIÓ PER A LA PROMOCIÓ, CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES I PROJECTES DE L'ESS

3.1 Introducció

El Cercle de migracions ha inclòs tant formació genèrica i de difusió, fins formacions específiques a col·lectius determinats per motivar i facilitar la constitució de projectes econòmics formals dins l'ESS de la ciutat.

Dins de l'oferta formativa d'enguany hem incorporat un cicle de tallers vinculats a enfortir el teixit associatiu dels projectes i col·lectius treballant una metodologia amb perspectiva antiracista i posant en valor l'experiència migratòria i les capacitats i sabers de cada participant.

Part del treball del cercle de migracions s'enfoca principalment en l'empoderament de persones d'origen divers a través de sessions formatives vinculades a la promoció de l'autoorganització de les persones per a la defensa de drets laborals.

Finalment dins de les accions vinculades a la consolidació de projectes, es troben les activitats que busquen visibilitzar aquelles experiències inspiradores de participació de les persones d'origen divers en iniciatives de ESS que serveixen com a referent de resolució col·lectiva de necessitats

A nivell quantitatiu s'han realitzat **14 accions** vinculades a aquest servei, tenint un total de **155 participants**.

3.2 Assessorament individual a mida a associacions o empreses per a la creació o la transformació en cooperativa.

Acompanyament expert L'occulta (30/11/2021)

Sessió d'acompanyament al projecte L'occulta per a treballar un pla d'acció que permeti promoure l'oferta cultural de persones migrades i racialitzades dins de l'ESS.

Així com també generar estratègies col·lectives per a enfortir els projectes i les xarxes de intercooperació existents.

Es tenen en compte les necessitats i dificultats de la població d'origen divers per a facturar i arribar a espais culturals més consolidats.

3.3 Assessorament individual i grupal per a la constitució de grups de treball intercooperatiu sectorial, grups de persones consumidores, etc

Aprenem a treballar de manera cooperativa (12/05/2022)

Sessió col·lectiva adreçada a els projectes acompanyats pel àrea de suport del cercle de migracions: Som amb tu, L'Occulta i L'eroteca per a treballar diverses eines per a l'enfortiment intern de l'equip vinculades a les següents temàtiques: El cooperativisme com a mètode: la cooperativa en dins, el conflicte, el seu abordatge des de una perspectiva decolonial, la metodologia proposada es basa en exercicis pràctics i en la educació Popular

3.4 Tallers de sensibilització o dinamització adreçada al teixit associatiu, empreses o professionals

Sostenibilidad de equipos desde una perspectiva feminista decolonial (16/04/2022)

Sessió col·lectiva per a treballar i conèixer estratègies per a la resolució de conflictes amb perspectiva antiracista amb la base social de l'associació Unió Segones Oportunitats.

Inteligencia emocional, duelo migratorio (7/05/2022)

Sessió col·lectiva per a abordar de manera interdisciplinària els diversos contextos i realitats migratòries dins dels projectes. Generar espais segurs per al treball emocional dels col·lectius. Activitat realitzada amb la base social de l'associació unió segones oportunitats.

Trabajo corporal, metodología Teatro de las oprimidas (16/04/2022)

A través de la metodología del teatro de l'oprimit es treballen diverses temàtiques relacionades al racisme institucional i a les experiències migratòries del col·lectiu.

Ess i emprenedoria col·lectius: (7/05/2022)

Organització i acompanyament a les participants de l'Associació Unió en la primera fase de coordinació del projecte. Introducció a la ESS valors i principis. Mostra d'experiències inspiradores. Treball de debat i reflexió: economia social i solidària una alternativa per als nostres projectes econòmics.

Feminisme decolonial i antiracista: Experiències des de l'economia social i solidària (7/03/2022)

Sessió realitzada en el marc del Postgrau d'Economia Social i solidària – Estudis Cooperatius. Aspectes teòrics: migració i ESS, racisme (context històric i dades actuals), migració en el regne d'Espanya i Racisme estructural.

Col·loqui amb cooperatives liderades per persones migrades. Participants: L'Eroteca, Perifèria Cimarronas i Dones Unides Entre Terres (MUET). Presentació dels seus projectes i diàleg sobre la seva experiència i recorregut en la ESS a Catalunya. Activitat realitzada al bar cooperatiu i migrant La Raiz.

Taller d'economia social i solidaria i difusió de la fórmula cooperativa (1/06/2022)

Aquesta formació forma part del procés formatiu que l'associació Gabella ofereix per participants del projecte entre Rodes, el qual forma de manera professional a persones interessades en l'ofici de reparació i manteniment de bicicletes. S'ha vis la necessitat de crear aquesta col.laboració, vist que la majoria de participants són persones migrades en situació irregular.

3.5 Tallers adreçats a professionals.

Migracions i ESS en l'àmbit de les cures (17/12/2021)

Formació realitzada a estudiants d'un curs professionalitzador de neteja ecològica la majoria de les quals són dones migrants. En aquesta sessió es presentarà l'alternativa col·lectiva de la ESS com a opció de generar llocs de treball i es van presentar projectes ja existents de la fórmula cooperativa impulsat per persones migrants.

La autoorganització de les treballadores de les cures i els seus drets (2 sessions) (4/06/2022 i 10/09/2022)

Informació general dels drets de les treballadores de les cures, moltes d'elles persones migrades i s'ofereix informació dels processos organitzatius inscrites en els valors de l'ESS com a eina de defensa col·lectiva i de resolució de necessitats.

Cápsula formativa Economia Social i Solidària / Cooperativisme (27/04/2022)

Espai de formació i creixement d'idees emprenedores de caràcter comunitari, controlat i protegit, per a que dones d'escàs poder adquisitiu de diferent precedència i nacionalitat puguin construir la seva pròpia iniciativa, promocionant la interculturalitat i l'auto-ocupació dels col·lectius més vulnerables.

- Oferir a les cooperatives formacions que permetin enxarxat-se amb certes institucions per tal d'obtenir certificats, diplomes i títols oficials per tal d'afavorir la validesa i el prestigi de les formacions oferides en l'ESS.
- Crear un pla de treball que enforteix els projectes i/o plataformes d'inserció laboral i que faci front el model extractivista i paternalista que es dona en relacions d'intercooperació entre cooperatives creades per la població hegemònica i la resta de poblacions racialitzades en negatiu.
- Oferir formacions que serveixen a les cooperatives de fer valoracions i retorns del contingut per tal d'adquirir les corresponents propostes de millora (formació a la inversa).

04

SERVEI D'ACOMPANYAMENT PER A LA
CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE
COOPERATIVES I PROJECTES DE L'ESS

04. SERVEI D'ACOMPANYAMENT PER A LA CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES I PROJECTES DE L'ESS

4.1 Introducció

Durant el primer any d'aquesta convocatòria hem aconseguit arribar a l'assoliment dels indicadors establerts a nivell d'hores i projectes acompanyats. Des del Cercle de Migracions i Economia Solidària Antiracista, valorem positivament aquesta anualitat ja que continuem donant resposta a projectes col·lectius impulsat per persones migrants i racialitzades que volen començar una iniciativa econòmica dins dels valors de la ESS.

La demanda de projectes que sol·liciten acompanyament és un indicador que el treball del Cercle de Migracions està sent reconegut i visibilitzat cada vegada més per la població d'origen divers a Catalunya.

Dins les dificultats enfrontades durant aquest any, la situació administrativa dels integrants dels projectes continua essent una de les problemàtiques que afecten i dificulten els temps dels acompanyaments. Els temps d'estrangeria i els retards en la notificació de resolucions mantenen molts processos a l'espera per a continuar amb l'itinerari.

Cal destacar que des del Cercle de migracions realitzem un acompanyament a mida, tenint en compte les necessitats i temps de cada projecte, el context de molts dels participants dels projectes que acompanyem és que es troben treballant en altres llocs i durant el seu temps lliure dediquen energies al projecte col·lectiu; la qual cosa representa una dificultat important a l'hora de donar continuïtat a l'acompanyament, des de l'àrea de suport som conscients de les dificultats que es presenten a l'hora d'emprendre pel que es crea un itinerari que afavoreix els temps i formats de reunió dels participants del projecte.

Altres de les necessitats que hem identificat té relació amb el poc coneixement sobre fonts de finançament o l'accés a subvencions i altres recursos públics, per a la realització d'activitats o consolidació de línies d'activitat dels projectes, per la qual cosa una part important del procés d'acompanyament que realitzem des del Cercle se enfoca a acostar aquests recursos, no només als projectes

acompanyats sinó també a tota la població d'origen divers a través de formacions, sessions informatives, entre altres.

La demanda d'iniciatives que comencen la seva activitat econòmica sota la figura legal d'Associació continua responent a la realitat de moltes persones migrades. En un primer moment d'inici d'activitat, arribar a complir tots els requisits i tenir el muscul econòmic per tenir en funcionament una cooperativa, és molt difícil per a una part important dels projectes que es posen en contacte amb el Cercle; així que iniciar amb la figura d'associació com a pas previ, és una opció que molts projectes han triat.

Com a Cercle de migracions reivindiquem la figura associativa com una manera de consolidar els projectes com a pas previ a la transformació a cooperativa.

Enguany hem acompanyat a més projectes cooperatius en la seva fase de constitució com també en la consolidació, això és conseqüència de la construcció d'aliances amb els projectes acompanyats, que veuen en el Cercle de migracions de Coòpolis un espai per a la consolidació dels seus projectes i per generar sinergies amb el teixit ESS local. La tipologia de sectors dels projectes continuen predominant els serveis i l'àmbit de les cures, seguint amb la gastronomia i aquest últim any la demanda d'acompanyament a projectes culturals i de formació.

A continuació presentem els tipus d'acompanyament i accions realitzades en aquesta anualitat. En resum enguany hem realitzat **316,5 hores** d'acompanyament a **13 projectes** en diferents fases detallades a continuació.

4.2 Acompanyament a la transformació d'empreses

Acompanyament a persones o grup de persones que estan desenvolupant o estan iniciant un projecte econòmic i s'interessen per formalitzar el projecte apostant per ser una iniciativa que promou els valors i principis de l'economia social i solidària.

S'han realitzat un total de 76.5 hores i s'han acompanyat 4 projectes.

Indicador	Nom del projecte	Nombre de participants	Hores d'acompanyament	Sector	Descripció de l'acompanyament
-----------	------------------	------------------------	-----------------------	--------	-------------------------------

4.3.2.1.	Sentimiento Cimarrón	3	5	Cultura	Acompanyament en la definició de línies de negoci i pla de viabilitat econòmica
4.3.2.2.	L'occulta	3	60	Cultura	Acompanyament a l'elaboració dels estatuts socials, assessorament en estrangeria, pla de viabilitat i procés de constitució. Cooperativa pendent de inscripció al registre de cooperatives
4.3.2.3.	Patricia Ardón / Platanitos Fusión Latina	2	5,5	Alimentació	Acollida del projecte, definició del projecte i resolució de dubtes sobre forma jurídica. Es realitza acompanyament jurídic per a una de les persones participants del projecte
4.3.2.4.	Tatiana Disanto / Skatechikar	3	6	Educació	Acompanyament a la definició de la forma jurídica inicial del projecte, definició línies de negoci. Redacció d'estatuts, resolució de dubtes referents a la forma jurídica, participació de sòcies, etc.

4.3 Accions de sensibilització o dinamització

Accions realitzades en el marc de la celebració de la III Fira d'economia solidària migrant i diversa, divulgació dels serveis i activitats que ofereix el circulo de migracions de coòpolis, que com cada any permet visibilitzar i acostar els recursos de l'economia social i solidària a les persones migrades i d'origen divers del territori, d'aquestes 4 accions es registren 85 persones participants.

Punt d'informació i divulgació del cercle de migracions i economia antiracista - coòpolis - Fira Migrant (17/09/2022)

Durant la celebració de la tercera fira d'economia solidària migrant i diversa es va comptar amb un punt d'informació per a difondre sobre els diversos serveis que ofereix Coòpolis i particularment sobre l'àrea d'acompanyament del Cercle de migracions, així com de les diferents formacions relacionades a l'ESS amb perspectiva antiracista. També es lliura informació sobre les anteriors edicions de la Fira i la resta d'accions dutes a terme per Coòpolis.

Xerrada: el treball comunitari i l'economia cooperativa enfront de la guerra - Fira Migrant (17/09/2022)

A les muntanyes del nord de Colòmbia hi ha una comunitat camperola que ha resistit a l'assetjament militar, el control paramilitar i l'avanç d'un mal anomenat desenvolupament, es tracta de la Comunitat de Pau de San José de Apartadó (Antioquia). Des de l'autonomia pagesa defensen un territori on encara hi ha ulls d'aigua, guacamayas, tucans i armadillos. Tenen algunes terres comunitàries i una economia cooperativa basada en el cacau que venen a preu de comerç just. Des dels seus petits llogarets analitzen el moment actual de Colòmbia.

Es va presentar "Chocopaz", la xocolata que produeix i comercialitza la comunitat.

Xerrada Inaugural : "Dones construint resistències: Economies alternatives en clau antiracista" (17/09/2022)

Durant la realització de la III Fira d'Economia Solidària Migrant i diversa es realitza la xerrada inaugural amb la participació de les següents exponents generant debat i reflexió entorn de les següents preguntes:

- Què les va portar a prendre la decisió d'iniciar i d'apostar per una iniciativa econòmica dins de l'economia social i solidària (ESS)? Quines diferències troben amb l'organització del treball en el mercat laboral convencional?
- Quines dificultats troben les persones migrades, particularment les dones, per a consolidar un projecte econòmic emancipador? quines potencialitats?
- Quins són els reptes de l'Economia social i solidària en un context de discursos i pràctiques xenòfobes i racistes?
- Què hem d'aportar les dones migrades de cara a la consolidació d'alternatives econòmiques transformadores?

Entitats participants del debat:

Cooperativa La comala - Madrid,
Hegoaldetik Enarak Koop - País Vasc,
Cooperativa Periferia Cimarronxs -
Barcelona, Cooperativa La Eroteca -
Barcelona

Presentació pública III FIRA con proyectos participantes (8/09/2022)

Aquesta reunió de col·lectius i entitats participants en aquesta III Fira, a més d'abordar les qüestions pràctiques i logístiques a tenir en compte per al dia 17 de Setembre, també pretén ser un espai d'intercanvi entre projectes, a fi d'iniciar una xarxa activa d'iniciatives migrants i

racialitzades amb presència articulada a Barcelona.

4.4 Altres accions dins del servei d'acompanyament.

Acompanyament a la consolidació i creixement de cooperatives existents

Un dels reptes identificats en la convocatòria passada té relació amb la fase de consolidació dels projectes una vegada passat el procés de constitució. Com s'ha esmentat anteriorment, l'alta demanda sobre accés a finançament i assessorament en el pla de viabilitat continua sent part de la consolidació del projecte així com també l'assessorament en estrangeria per a la incorporació al projecte de persones que es trobin en situació administrativa irregular.

S'han realitzat un total de 55 hores i s'han acompanyat 3 projectes.

Indicador	Nom del projecte	Nombre de participants	Hores d'acompanyament	Sector	Descripció de l'acompanyament
4.6.1.1.	Coop Micaela	2	10	Cures	Revisió i modificació d'estatuts i assessorament pel Consell Rector
4.6.1.2.	CICRA, justícia ambiental. Cooperativa de investigació crítica y aplicada para la justícia ambiental SCCL	3	15	Assessorament	Acompanyament al procés de constitució i pla de viabilitat per a la seva consolidació
4.6.1.3.	Periferia Cimarronxs	3	30	Cultura	Pla de viabilitat econòmica i definició de línies de negoci

--	--	--	--	--	--

Assessorament a mida per a la creació de cooperatives i altres organitzacions d'ESS

Durant la present convocatòria, S'han realitzat un total de 185 hores i s'han acompanyat 6 projectes per a la creació de cooperatives i altres organitzacions de ESS com a associacions.

Des dels seus inicis el Cercle de migracions ha identificat que per a molts projectes, la figura associativa és la primera fase per a iniciar el seu projecte econòmic i una vegada consolidat el passo a transformar a cooperativa és el que molts es plantegen com a proposta i camí a llarg termini.

L'acompanyament realitzat per el cercle de migracions s'adapta segons les necessitats de cada projecte. Enguany hem acompanyat a projectes beneficiats per subvencions públiques per a la creació de cooperatives, projectes acompanyats pel cercle d'economies feministes, esperem enfortir aquesta intercooperació amb altres cercles de Coòpolis.

Indicador	Nom del projecte	Nombre de participants	Hores d'acompanyament	Sector	Descripció de l'acompanyament
4.6.2.1.	Cooperativa Som Amb Tu	3	70	cures	Acompanyament per a la constitució de la cooperativa, redacció d'estatuts, pla de viabilitat, definició del projecte i assessorament jurídic en estrangeria.
4.6.2.2.	AfroFem Koop	3	30	educació	Acompanyament a tot el procés de revisió dels estatuts socials i al procés de

					constitució i registre
4.6.2.3.	Fronteres invisibles	2	15	Educació	Assessorament en tot el procés de constitució: Estatuts socials, pla de viabilitat i constitució (notaria i registre)
4.6.2.4.	plataforma Cero	3	20	Cultura	Acompanyament a la definició de la forma jurídica inicial del projecte, redacció d'estatuts i definició línies de negoci
4.6.2.5.	Tresor de dones	3	20	alimentació	Acompanyament a la definició de la forma jurídica inicial del projecte, definició línies de negoci
4.6.2.6.	Eróteca Wanopo	2	30	educació	Acompanyament a la definició d'estatuts socials i pla de viabilitat

4.5 Reptes de futur

Dins dels reptes identificats per al pròxim i els següents anys, es destaca la tipologia de projectes que acompanyem: projectes impulsats per persones migrades, amb poc temps i recursos, fa que les hores previstes per acompanyament no siguin reals, ja que a més dins dels acompanyaments

existeix un assessorament en estrangeria per a les persones partícips del projecte que el necessiten.

Continuar l'acompanyament en la consolidació de projecte és molt important, s'ha identificat la necessitat d'accedir a recursos per a la contractació de persones per a enfortir al projecte, també la necessitat de generar aliances i xarxes amb el teixit de l'ESS consolidat en Catalunya.

A nivell intern, la necessitat d'una formació interna sobre procés d'accés a recursos a través de licitacions públiques i la postulació per l'accés a fons europeus, es fa imprescindible per a poder socialitzar aquesta informació amb la resta de projectes acompanyats i oferir sessions formatives sobre aquest àmbit.

L'augment de la participació de cooperatives en la III Fira d'Economia Solidària Migrant i Diversa és una valoració molt positiva ja que s'està donant resposta a una necessitat identificada fa molt temps. És important posar el debat en altres territoris de Catalunya aquesta necessitat: oferir un acompanyament amb perspectiva antiracista, lluny de pràctiques assistencialistes i ajustat a les necessitats i particularitats de cada projecte i incloure i oferir assessorament jurídic com a part del servei d'acompanyament per a aquelles persones integrants dels projectes que el necessitin.

05

SERVEI DE FACILITACIÓ DE LA
INTERCOOPERACIÓ, TREBALL EN XARXA I
DINAMITZACIÓ TERRITORIAL

05. SERVEI DE FACILITACIÓ DE LA INTERCOOPERACIÓ, TREBALL EN XARXA I DINAMITZACIÓ TERRITORIAL

5.1. Introducció

Part de les accions realitzades des del Cercle de migracions estan dirigides al teixit local de l'ESS en Catalunya i a les seves iniciatives, i també a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius, aquest últim ha començat amb un pla de treball en l'àrea de migració amb l'objectiu d'incidir i qüestionar la seva perspectiva a l'hora d'oferir serveis en altres territoris, tenint en compte que la població migrada és un dels col·lectius objectius de la convocatòria d'Ateneus, i que mica en mica en alguns territoris comencen a rebre demandes d'acompanyament, o que aquesta comença a ser una temàtica al voltant de la qual és necessari reflexionar.

L'incorporació d'aquesta perspectiva en altres Ateneus es aplaudida, però des del Cercle cridem l'atenció que ha de fer-se des d'una perspectiva antiracista, allunyada del assistencialisme i el paternalisme, sense reproduir els estereotips, i que han de ser persones i projectes del propi col·lectiu els que s'encarreguen de l'execució dels recursos. Així com que el resultat d'aquests esforços ha de mesurar-se amb el número de projectes constituïts i la seva vinculació activa i transformadora a les diverses xarxes territorials. No es tracta doncs de una temàtica més a abordar per fer un check list.

Des del cercle de migracions vam proposar un espai d'interacció i debat col·lectiva que permete generar sinergias i aliances durant la convocatòria i que permeten portar a la pràctica una perspectiva antirracista de manera transversal en el pla de treball.

5.2 Treball en xarxa amb altres ateneus: assistir a reunions i col·laborar en iniciatives conjuntes

Espai de Transferència Tècnica: Migracions

Espai de transferència tècnica entre la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya amb el principal objectiu de compartir estratègies, recursos i metodologies vinculades a migracions i com incorporar una perspectiva antirracista en les accions i serveis que s'ofereixen.

Participen d'aquestes reunions:

- Alt Pirineu i Aran
- Terres de l'Ebre
- Ponent Coopera
- Terres Gironines
- Coopsetània
- CoopCamp
- Catalunya Central
- Vallès Oriental
- Vallès Occidental
- Coop Maresme
- Barcelonès Nord
- Baix Llobregat
- La Col·lectiva
- Coòpolis

5.3 Reptes de futur

La intercooperació entre iniciatives socioeconòmiques és un pilar fonamental de l'ESS i del Cercle.

També és cert que de vegades, aquesta intercooperació s'ha vist i es veu marcada per certes dinàmiques o relacions de poder, les quals identifiquem els seus orígens, com ja sabem, en la època colonial. La història ens col·loca avui dia juntes a la nostra societat, on la dominació del Nord Global cap al Sud Global, impedeix visualitzar l'horitzó de la equitat de que tant perseguim. També ha generat i continua generant certes jerarquies en las formes que socialitzem i, per tant, intercooperem.

Tot i que som conscients de que les propostes d'intercooperació i/o associació continuen veient-se marcades moltes vegades per cert paternalisme inconscient o no, plantegem en el següent en aquest sentit.

- Treballar en la definició d'un "decàleg" de aspectes claus a tenir en compte i evaluar per tal d'enfortir la perspectiva antirracista i decolonial de les cooperatives que intercooperen. (Fins i tot per servir com a eina per avaluar l'assoliment d'indicadors)
- oferir acompanyament i/o mediació en els processos d'intercooperació que es poden dur a terme entre cooperatives dirigides per gent blanca autoctona i cooperatives liderades per població racialitzada i/o migrant.

- Continuar amb el procés formatiu i de reflexió amb la resta d'Ateneus que tenen definit la línia de migracions i donar suport en els aspectes que es considere, podem aportar.

A nivell de teixit local i de articulació territorial, ens proposem enfortir la relació amb l'Ajuntament de Barcelona, per la continuïtat de la col·laboració en l'acompanyament a projectes, l'oferta formativa i especialment a la Fira com a activitat de gran format a la ciutat.

També és un repte de futur enfortir la relació amb la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme de la Generalitat, per tal de articular i coordinar actuacions.

06

CONCLUSIONS I LÍNIES DE CONTINUÏTAT

06. CONCLUSIONS I LÍNIES DE CONTINUÏTAT

En l'agrupació dels principis de cooperació, participació, transparència, l'arrelament al territori, la igualtat d'oportunitats, la cohesió social, la generació d'ocupació estable i de qualitat en condicions d'equitat, són alguns dels ingredients pel garantiment d'un desenvolupament socioeconòmic sostenible amb la natura i sostenible amb totes les vides que fan part de la nostra societat.

Després de la pandèmia del COVID-19 el sistema capitalista ha enfortit les seves bases així com els seus mecanismes d'exclusió, explotació i desigualtats, que afecten a la majoria de la població, essent especialment afectades aquelles que ja d'abans patien la vulneració dels seus drets, com es el cas de les persones en situació administrativa irregular. Moltes de les iniciatives econòmiques que impulsen persones que es troben en aquesta situació, tenen un caràcter transformador i s'emmarquen dins dels valors de la ESS, és per això que des del Cercle de Migracions continuarem treballant per a generar un espai segur, i lliurar recursos i eines que s'adaptin a les necessitats de les persones i que veritablement l'ESS sigui una alternativa per a generar projectes econòmics col·lectius que posi en el centre a les persones i els seus drets i també es reconegui com una via per a la regularització de persones.

Línies de continuïtat:

- Continuar incidint para que l'antiracisme sigui un dels principis de l'ESS, la qual cosa vol dir, qüestionar els nostres privilegis per a posar-los al servei de la transformació d'una realitat plena de desigualtats. Encara hi ha camí per recórrer pel que fa a la generació de llocs de treballs des de l'ESS que permeti la contractació de persones d'origen divers i així diversificar el teixit i el perfil de les cooperatives i iniciatives d'ESS en Catalunya.
- Enfortir les relacions amb la resta de Cercles de Coòpolis (Economies feministes, Transició Ecosocial i Consum) és fonamental a l'hora d'oferir un servei integral que pugui resoldre les diverses necessitats de cada projecte, així com generar espais de treball col·lectiu per a definir estratègies d'acció o intervenció transversals és una de les línies que es pretén desenvolupar en aquesta segona anualitat.
- Un altre dels reptes identificats, té relació amb posar en el centre les cures i la sostenibilitat dels equips dins dels projectes. Aquest que és un principi dels projectes d'ESS es contradiu amb el ritme i la demanda que tenen les iniciatives per a consolidar-se com a projecte, la qual cosa genera tensions i moltes vegades afecta les relacions internes de l'equip. Així, des del Cercle incorporarem aquest àmbit en els nostres acompanyaments.

- Continuarem denunciant el racisme institucional que vulnera els principis de l'ESS, de l'adhesió voluntària als projectes, i que dificulta l'accés de les persones migrants per crear les seves propies iniciatives; i que afecta el teixit local, en la mesura en què el priva de la possibilitat d'enriquir-se dels projectes i iniciatives de les persones migrades. Problematitzar fraternalment la composició homogènia de les cooperatives de catalunya i assumir com un compromís polític la regularització de persones a través d'iniciatives de ESS.
- Denunciar aquelles pràctiques que fomenten la desigualtat dins de la ESS o els discursos o llenguatge discriminatori y promocion la incorporación de practicas transformadoras que permiten la construcción de una ESS antiracista.

Promou i finança:

